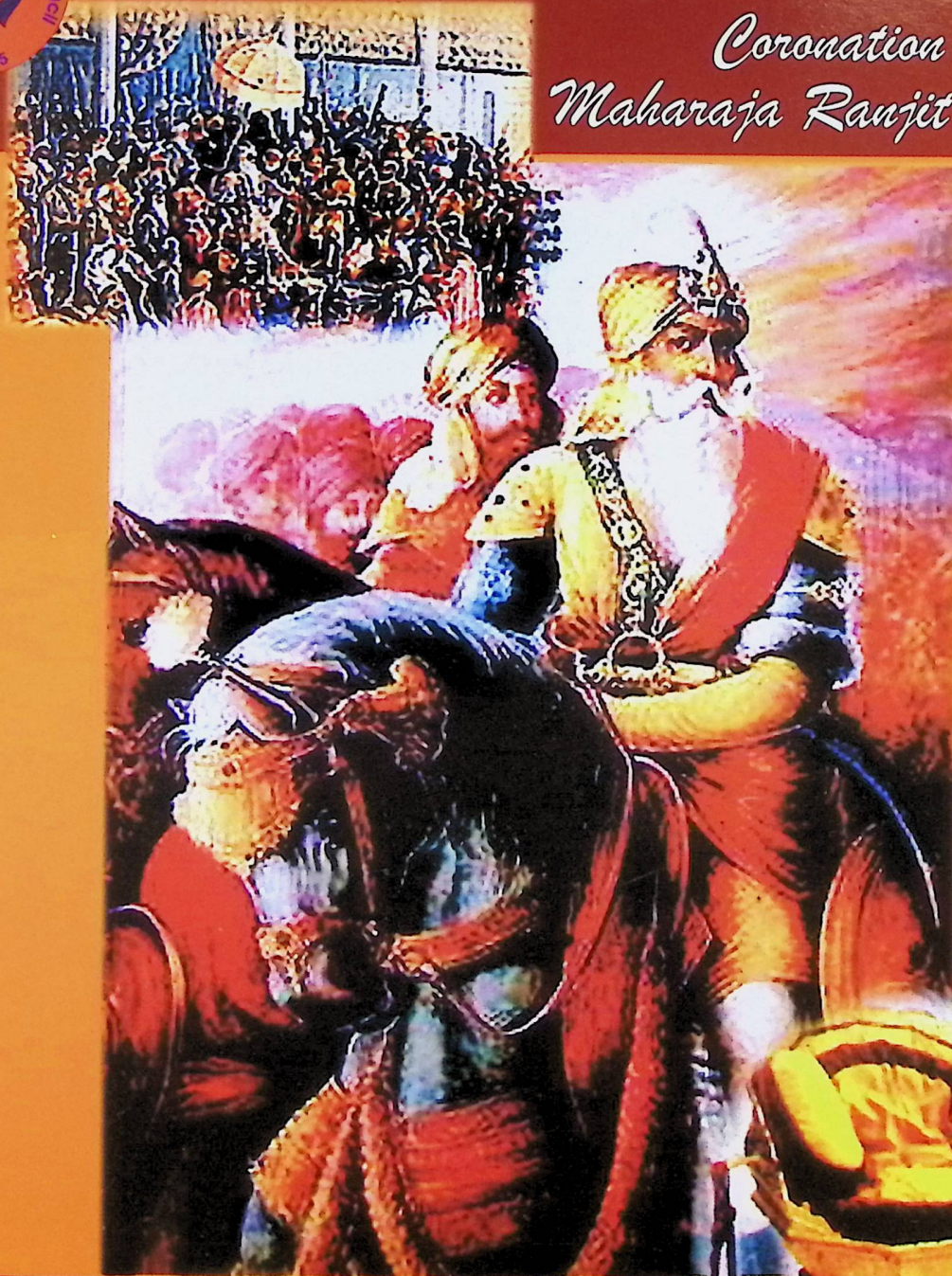


Khalsa Millennium Awards



London England

*Coronation
Maharaja Ranjit Singh*



*Commemorating
Second Centennial Anniversary and
Vaisakhi Celebration*



ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਐਵਾਰਡ ਕੌਂਸਲ



International Panjabi Award Council
Vancouver, London



Surinderjit Singh Brar
BA LLB, Executive



S. Amarjit Singh Deol
Executive



S. Surjan Singh Gill
Chief Executive



S. Lajwant Singh Ghuman
Executive



S. Prem Singh
Msc. LLB
Executive

IPAC Awardees:

India: Sirdar Kapur Singh ICS, Gen. Jagjit Singh Arora, Ms. Amrita Pritam, Sh. Balraj Sahni Actor Writer, Dr. G.S. Gill Dean PAU, Dr. Kulwant Kaur Patiala, Dr. Harnam Singh Shan, S. Jaswant Singh Kanwal Novelist, S. Daya Singh Dilbar, S. Sukhbir Singh Ossan 'Burning Panjab', Bhai Ranjit Singh Jathedar Sri Akal Takhat Sahib.
Pakistan: Alam Lohar Gulukar.
U.K.: Dr. Chanan Singh Chan, Dr. Gurdeep Singh Jagbir, S. Gurmukh Singh Sacholar, Barrister Harjit Singh, Ms. Kailash Puri FRSA, S. Kesar Singh Mand, S. Gurdip S. Sandhu, S. Gurbax Singh Theathi Artist, S. Phuman Singh Kanwal, Ms. Amer Grewal- Sunrise Radio London.
Canada: Hon. Colleen Beaumier, M.P.
Australia: S. Daya Singh.



The Lost Kingdom

Maharaja Duleep Singh
The Last King of The Lost Kingdom

Surjan Singh

The Sikh Kingdom was one of the most powerful Kingdoms of the world in the 19th Century. Sikhs were sovereign rulers and independent nation for more than a Century, mid-eighteenth Century to mid nineteenth. The Sikh Kingdom was annexed by the British expansion in Asia, in 1849, but not before the two Anglo-Sikh wars in which Sikhs had an unequal fight in that they were leaderless. To conquer the Sikh Kingdom, even so, it took no lesser English strategists than those who had fought and defeated Napoleon a few years earlier. To Wellington and Hardinge, actually, the Anglo-Sikh war was fraught possibly with far graver danger and concern than Waterloo. It could have vanquished the British Empire in India. A different result of these Sikh wars could have changed the history of the British much the same as the history of France was changed by the defeat of the French at Quebec in Canada.

Yet, it had been the Sikhs who, having lost their Kingdom to the British in 1849, (and a Kingdom that was by far the largest than any 'Panjab' known to history), were in the forefront in the Indian struggle for freedom.

The "Ghadar Party" was the contribution of North American Sikhs to the freedom of India. The famous "Komagata Maru" event in the history of Vancouver and that of Canada in 1916, was part of that struggle of Sikhs to seek that elusive "freedom".

Before Sikhs achieved their territorial sovereignty towards the close of the 18th century, and became an independent, sovereign nation under Ranjit Singh, their King, who is known to history and "the Lion of the Panjab". Sikhs had passed through an interesting and trying period when bands of armed Sikhs headed by Sikh knights roamed the Panjab and were the only protection against marauding Afghan invaders of Panjab and Delhi, when the Mughal empire was disintegrating in India. Like the medieval European knights, these Sikh knights were tempered by the purity of Sikhism, which accounted for their chivalry and extraordinary personal power.

"My good blade carves the casques of men,

My tough lance thrusteth sure;

My strength is as the strength of ten

Because my heart is pure." — The English poet, Alfred Tennyson.

On 11th November 1761, Sikhs defeated and killed the foreign Afghan and conquered Lahore, the capital of Panjab (British during the reign of George III).

And the Sikhs thereupon proclaimed their own "Sultan-ul-Quam" (King) in 1761 (Jassa Singh Ahluwalia).

On 19th May 1765, Sikhs re-conquered Lahore. They struck new coins in the name of the Sikh Gurus. The

inscription on the coinage read: "Guru Gobind Singh received from Nanak the 'Daig', the 'Sword' and swift 'Victory'.

These terms are symbolic of the spirit of Sikhs, that is:

1. To share with fellow man;
2. To assert manliness;
3. To achieve spiritual and temporal Supremacy.

Eventually, a confederation of twelve Sikh bands or "Misl", each led by its own SIRDAR, joined forces under the Sikh Sovereign, Ranjit Singh. Ranjit Singh occupied Lahore on 7th July 1799. Sikhs were thus able to establish a sovereign Sikh Kingdom, which they ruled for the next fifty years. The Sikh Kingdom of Panjab stretched right up to the Khyber Pass and included what has been the North Western Frontier Province (now in Pakistan), as well as all of Jammu and Kashmir, in fact all the country generally between the Indus and Sutlej Rivers in North Western India. The territory across and to the east of Sutlej River was already occupied by smaller Sikh princes and chiefs of the Sikh states, who formed a buffer between the British in Delhi and the Sikh Sovereign Kingdom of the Panjab.

In no other period in history have Muslims, Hindus and Sikhs lived together in such amity and peace as they did in the Sikh Kingdom of Panjab.

The Sikh period is historically notable for the fair treatment meted out to all non-Sikhs in the Kingdom. Ranjit Singh had both Hindu and Muslim ministers, as well as Europeans, such as General Ventura. Avitabile and Court, who served in the Sikh Army. Muslim mosques and Hindu places of worship were equal recipients of Ranjit Singh's bounty. Sikhs, Muslims and Hindus were loyal subjects of the Sikh Sovereign of the Panjab. The Panjabi army had Sikh and Muslim generals of great note, some of whom died in battle when the Sikh Kingdom fell to the British. Select Sikh artillery was in the charge of Ilaahi Bakhash ("Ilaahi Bakhash Ka Tope-Khana")

"Politically he ruled the Panjab till the Khalsa yielded to our arms." (Sir Denzil Ibbetson in Report on Census of India, 1916)

In 1849 the Sikh Kingdom of Panjab was annexed to British India under Governor General Dalhousie, at the close of the second Anglo-Sikh war, ten years after Ranjit Singh's death. The Sikh royal heir, Duleep Singh, at the age of fifteen, was exiled to England where he died on 22nd October 1893, at the age of fifty-five years.

"The subsequent destiny of the Sikh dynasty and Sikh nation will be pronounced upon when the objects above mentioned (of defeating disarming and crushing all forces of Sikhs) are accomplished." (Lord Dalhousie to the British Resident of the Sikh Capitol Lahore, in a note dated the 3rd of November 1848)

SIKHS from all over the World regularly visit Elvedon and place flowers at his grave. More orthodox Sikhs do not take him as kindly as he cut his kesh. He promised to take the pahul (baptism) as soon he reached the nearest shore to Panjab, which he did when he reached Aden on the way to India where he was not allowed to land. The entry was barred by the faithful Sikhs of the British Empire, who thought that if he reached Panjab, the British will face an uprising. But that event was not to happen. The dilemmas he faced in Britain, the longing he had for Panjab, the sovereignty he wanted for the land of five rivers was never accomplished.

It seems all of his family members died issue less, there is no confirmation for any of living descendants. His second son, Frederick Duleep Singh lived in Blo Norton Hall a moderate house compared with Elvedon but with majestic gardens and an attached temple, some say it has all the hallmarks of a gurdwara.

Several times in the past, many Sikhs in Britain have argued and proposed to buy Elvedon and that it should be converted into a memoir for the last ruler of Panjab. However, these proposals have come to nothing. Despite a number of Sikh millionaires in London and elsewhere, the negotiations have foundered mainly on financial arrangements among such committees. Elvedon has passed through three hands, since the Maharajah's trustees at the India Office sold it to the First Earl of Iveagh in 1894 for £159,000. The Estate was again sold to Guinness Family in the early 1970 who are its present owners. The price of the estate is now several million pounds.

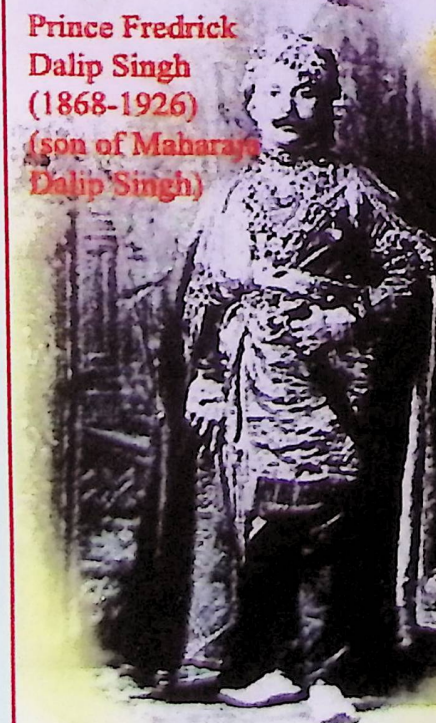
Maharani Jindan (d. 1861) with her young son Maharaja Dalip Singh



Maharaja Dalip Singh (1837-1893)
The Last King of the Lost Kingdom

Maharani Bamba Dalip Singh (1847-1887)
(first wife of Maharaja Dalip Singh)

Prince Fredrick
Dalip Singh
(1868-1926)
(son of Maharaja
Dalip Singh)



Princess Bamba Dalip Singh
(1869-1957)
(Daughter of the Maharaja)



**Princess Sophia
Alexandra Duleep Singh**
daughter of Maharaja Duleep Singh



The desolate grave of The Last King of
The Lost Kingdom, far off from
his beloved homeland, the love and yearning
for it was buried along with him.



**The Statue of The Maharaja
at Thethford, Norwich, England**



**A dedicated Staff Members of
Ancient House Museum-Maharaja Duleep Singh,
Thethford, Norwich, England**

Historic Mohal Meeting

The Governor General of India Lord William Bentick was eager to meet the 'Lion of Punjab', Maharaja Ranjit Singh. Captain Wade was entrusted to arrange this meeting. It was decided to hold on the banks of the Sutlej River at Rupar in October 1831. The object of the Governor General was mainly to give the world, says Cunningham, "...an impression of complete unanimity between the two states." He was apprehensive of future political exigencies.

S. Jarnail Singh (s/o Artist Kirpal Singh) created this masterpiece of art, which portrayed this unique grandeur of the Khalsa Empire and the proverbial generosity of Maharaja Ranjit Singh.

What a wonderful golden handshake! I am genuinely proud of presenting this epoch-making painting to the world.



*Satwant Kaur,
Holland*

This unique treasure of the Sikh Nation now ought to be returned to the 'Josha-khana' of the Golden Temple, the rightful heir and owner of this 'Mountain of Light'. The 'Restitution of heritage Law' of the UNO supports this belated claim of a minority nation.

The Kohinoor Diamond



The world's largest diamond 'Mountain of Light' hails from the Khalsa Durbar, Lahore, which now adores the Royal Crown of Great Britain. The captivating and checkered history of 'Kohinoor' is very long. It was discovered in India and was respectfully presented to Maharaja Ranjit Singh by the fugitive blind king Shah Zaman of Kabul. Shah Zaman and the Lion of Punjab first met in Rawalpindi. The exiled king was in great trouble for years where the Maharaja protected and rescued him and in return his wife presented the 'Kohinoor' to the great Maharaja in June 1813 at Lahore.

Mohal Gold Chair of the Maharaja

This historic chair is made of solid gold. Maharaja Ranjit Singh would disseminate Royal Justice sitting in this chair, which is now under the care of Victoria & Albert Museum, London.



Clarion Call of a Contemporary Genius

Surjan Singh

Throughout my life, I have eulogized those who love TRUTH! Adoring 'truth' has been my first love. I believe this is a great gift bestowed upon me by the Creator. I am busy in disseminating the message of truth day and night. This trait was perhaps inborn but surely my parents have imbibed it in my character to preserve it and made me promote it everywhere.

Beyond my parents I have been deeply influenced by a number of personalities about whom I would write in details in the near future. International figures like prophet of peace Kahlil Gibran, transcendental sage Soami Vivekanand, Osho Rajneesh and His Holiness Dalai Lama, the living apostle of humanitarian values in the present world, are some of the role models who have been instrumental in molding and remolding my life style. Although I have never met them but have earnestly tried to digest their philosophic ideology, which manifests in their inspiring literature.

More obvious and practical aspects of my thought building process is undoubtedly influenced by the late Sirdar Kapur Singh ICS, first National Professor of Sikhism I have enjoyed his intimate company in Washington, D.C., published his masterpiece SACHI SAKHI and distributed it in the Western World. I have lot of admiration of him. He taught me the lesson of 'truth', which is a very rare commodity in the present-day world.

S. Jaswant Singh Kanwal, the great novelist, Late Professor K.L. Kapoor of Moga, a writer of immense talent, Professor Uday Singh of North America, an icon of truth and steadfastness, the poet journalist Gurdip Singh Sandhu are some of the few people who have inspired me in my quest for the love of literature. I am deeply grateful for their inspirational push.

Mid 70's 'inspiring force' includes Madam Rupan P. Gill, a scholar of Melbourne, Australia. A beautiful combination of passionate heart and pragmatic mind. I was lucky to enjoy her friendship and it was while in her blissful company that I felt my instincts sharpened and ideas refined. Rupan, indeed gave a sense of finesse to my whole being and added colours to my dreams.

It was perhaps the first time ever that the Sikhs appeared on the international screen in a forceful way. Sikh images began to adorn T.V. screens "especially interviews with Mr. Jack Webster, the great Canadian anchorman and journalist". Sikh struggle being launched from Amritsar with its Golden Temple in the pool of nectar became popular theme with the global media. It was precisely in the turbulent years of early 80's that, as if willed by providence, I happened to meet a remarkable man Dr. Mohinder Paul Singh in Vancouver, Canada. His prophetic insights into the dynamics of cosmic play of existence are startling.

A man of science music and literature, he is truly blessed by the Creator-Lord. A professor, editor, T.V host and a scholar, Dr. Singh is a multi-splendored personality. His penetrating look into divinity, history, philosophy and politics are quite revealing and ecstatic, it is pretty amazing the way he expounds his pet theme of the Sikhs' role in the wondrous drama of life. He is, undoubtedly, a master at the art of reconciling the contradictions. His blending of the Sikhs, Panjab and India in the backdrop of multicolored global scenario on to a tapestry is marvelous.

Prof. Dawoodi of Pakistan has written a comprehensive account of his clarion call to the world of Islam through his unique collection, which appears in this souvenir under the title of *Miras-I-Azeem*. He successfully bridges the Panjabi world not only of East and West Panjab but the global third Panjab also. I am proud of his phenomenal impact on Panjabiat - a transcendental impact.

I should not forget my loving friend Dr. Chanan Singh Chan, born in an obscure village, Bachhauri in the Doaba region of Panjab on 1st August 1933, Chanan Singh hails from a family of scholars and artists. He has gone through nearly three-quarter of a century of which I have enjoyed the last 25 years of his inspiring company. I am impressed with his ideas and sublimated ideology spanning the globe with transcendental rays transferred in amazing action-oriented life style. His captivating temper intellectual powers and his utterly fearless approach to life open up new dimensions in a phenomenal way. Yet his simple and straightforward message is termed as a "Clarion Call of a Contemporary Genius."

This call echoes from Vancouver to Volgoolga from Gibraltar to Djakarta, from Lahore to London and from his own head to his heart. Inspiring words have almost always influenced our thinking and aroused our curiosity to understand life more deeply. To inspire means to influence with life, what other word than 'inspiring force' could be used to describe this living icon of our times.

He brought with him a new dimension to our Diaspora, a warehouse of Ideas never conceived before. A host and friend of our beloved poet Shiv Kumar Batalvi, an admirer and silent Sufi Lyricist of Ustad Nusrat Fateh Ali Khan, Dr. Chan is not only an avid collector of oriental relics but an outstanding contributor to our aesthetics in the field of painting and poetry, music and metaphysics, folklore and fraternity. The magnitude of his magnanimity has been well-nigh impossible to comprehend. Words fail to match his personality. It gives me tremendous pleasure to share with Dr. Chan's penetrating thoughts on Shiv Kumar's unpublished masterpieces and Ustad Nusrat Fateh Ali Khan's unsung Qawwalis like the extended 'Alla Hoo':

"Alla Hoo, Alla Hoo, Alla Hoo, Hay Prabhu, Hay Prabhu, Hay Prabhu,
Aiy Yasu, Aiy Yasu, Aiy Yasu, Waheguru, Waheguru, Waheguru!"

He started the movement of Asian Song Contest in Britain with the untiring help of Oriental Star Agencies, Birmingham. Introduced Panjabi folklore at the International Eisteddfod where his team had won the International Trophy and first prize by defeating 52 nations.

Dr. S.S. Narula very appropriately sums up his unique student's character and destiny: "People score for survival. Some score 2/3 points while other go up to 20 in their entire life. Here is my brilliant student Dr. Chan Sandhu in Britain who scored over 20 ZEROS so far. Now all he needs just digit one on the left which he is getting shortly. Then it would be impossible to EQUAL him let alone EXCELL him,"

"The Clarion Call of my friend echoes in our Universe, which we are really proud of."

The above article was written in 2003. We present it here in remembrance and in paying homage to Dr. Chan (left), who sadly expired on 9th July 2004. His presence will always be felt and bodily he will always be missed - a person unique in nature and intellect.

(Editor)

ਬੁਰਖੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਪੁਰਖ ਸ. ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਡਾ. ਚਨਣ ਸਿੰਘ ਚੰਨ (ਯੂ.ਕੇ.)

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖਾਣ ਲਈ ਜਿਊਂਦੇ ਤੇ ਕਈ ਜਿਊਣ ਲਈ ਖਾਂਦੇ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਵਿਰਲਾ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਰਸੇਗਤ ਕਦਰਾਂ/ਕੀਮਤਾਂ ਉਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਂਦਾ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਮੁਲਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਅਸਤ-ਵਿਅਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ-ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਸ਼ਵੰਤ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਨੇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿਚ ਜੁਟਾਇ ਕੇ ਸੁਰਖਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ. ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਉੱਦਮੀ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ, ਸੇਵਾ-ਯੱਗ ਅਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਰੋਲ-ਮਾਡਲ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੀਤੀ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ।

ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਸ. ਗਿੱਲ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਨਗਰ 'ਵੁਲਗੂਲਗਾ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ 'ਵੈਨਕੂਵਰ' ਤੱਕ ਵਸੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਜਗਤ ਦਾ ਗਲੋਬਲ ਅੰਬੈਸੇਡਰ ਹੈ। ਕਲਗੀਧਰ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਸਿੱਧੂ, ਬਰਾੜਾਂ ਅਤੇ ਗਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਅਨੇਕ ਬਰਕਤਾਂ, ਰਹਿਮਤਾਂ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਵਰੋਸਾਏ ਹੋਏ ਮਹਾਨ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਦੇ ਅਦੁੱਤੀ ਅਤੇ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਦੇ ਸੱਚੇ ਵਾਰਿਸ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕੋਈ ਪੌਣੀ ਕੁ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਸ. ਗਿੱਲ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕੀਤੀ। ਨਾਮ ਜਪਣਾ, ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਣ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਪੂਰਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ' ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਚਕ੍ਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। "ਸੁਰਜ ਉਦੈ ਤੋਂ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ 24 ਘੰਟੇ ਦਾ ਦਸਵੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਭਜਨ-ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਲਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੇ।"

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸ. ਗਿੱਲ ਸਾਹਿਬ ਇਥੇ ਸਨ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਬਣਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀਆਂ-ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਉਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਪੂਰਾ ਮਹੀਨਾ ਮੇਰੇ ਬੀਮਾਰ ਸਰੀਰ ਦੀ ਆਪਣਾ ਅੰਗ ਸਮਝ ਕੇ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕੀਤੀ। ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਪੁਰਖ ਸ. ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਰਬੱਤ ਨਾਲ ਏਹੋ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰੀ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ. ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੋਲ-ਬਾਲੇ ਲਈ ਕਈ ਨਿੱਗਰ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸਣ ਅਤੇ ਕਲਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਰਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਤਿਆਰੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ, ਟੋਰਾਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਲੰਡਨ, ਵੀਆਨਾ, ਦਿੱਲੀ, ਸਿੰਘਪੁਰ, ਕੁਆਲਾਲੰਪੁਰ, ਬੈਂਕਾਕ, ਸਿਡਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਦੇ ਐਵਾਰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਵਰਗੀਯ ਸਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਆਈ. ਸੀ. ਐਸ. ਦੀ ਯੁੱਗ-ਕਿਰਤ 'ਸਾਚੀ ਸਾਖੀ' ਛਾਪ ਕੇ ਲੇਖਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਮਹਾਨ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੱਸ ਖੱਟਿਆ। ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਸ੍ਰੀ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਇਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਆਲਮ ਲੁਹਾਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ), ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕਪੂਰ, ਡਾ. ਕੈਲਾਸ਼ਪੁਰੀ, ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਡੀਨ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰ ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਦਿਲਬਰ (ਢਾਡੀ), ਡਾ. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਬੈਰਿਸਟਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੰਡਨ, ਸ. ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਜਰਨਲਿਸਟ ਅਤੇ ਬਰਨਿੰਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਓਸਨ ਜੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਜੁਟਾਏ ਸਤਿਕਾਰ-ਸਮਾਰੋਹ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀਆਂ ਝਲਕਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲੜੀ ਦਾ ਸਿਖਰ ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਐਵਾਰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਜੋ ਵੈਸਾਖੀ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਐਵਾਰਡਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ। ਇਥੇ ਇਹ ਦਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸੇ ਅਵਾਰਡ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਘੋੜਾ, ਕਰਿਸਟਲ ਪਲੈਕ, ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਮੁੱਠ ਵਾਲੀ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

The Eventful Event...

Dr. Harjinder Singh

A new event was carved on the new Millennium stone. The event was the "Award Giving Ceremony" inaugurated by the Khalsa Millennium Award Committee, whose titanic efforts brought about this international event, which was staged in April 2001 at the Mata Sahib Kaur Hall in Southall, West London. The person behind this mammoth task were the chief executive Sardar Surjan Singh Gill and his team of accomplished and progressive persons of immense courage, intelligence, humility and dedication achieved this noble cause and were responsible for the tremendous success of this function.

Prior to the function, the Sikhs of Southall led a procession through the streets and roads of Southall, remembering the momentous event of Vaisakhi, which transpired 302 years ago at Anandpur Sahib, when the tenth Guru, Guru Gobind Singh founded the invincible Khalsa Panth. On this very day 200 years ago, the Maharaja of Panjab, "Shere-Panjab", Maharaja Ranjit Singh was crowned the Emperor of Punjab at the historic city of Lahore (now in Pakistan).

To mark these two very significant occasions in the history of the Khalsa, the Khalsa Millennium Award Committee came out to honour prominent personalities in the Sikh Nation and present them with appropriate awards named after prominent personalities of yesteryears.

The function began with music recitals of gurbani a group young musician namely Kaka Gursharan Singh, Bibi Amrit Kaur and Kaka Manvir Singh. Ambassador Daya Singh of Australia, whose classical music is in a class of its own, followed them and he entertained the Sangat to the ecstasy of Gurbani Keertan.

The artistic paintings and artifacts pertaining to the Sikh faith beautified the function hall. All this was the efforts of the antique connoisseur Dr. C.S. Chan, who was initially asked to come on the stage to enlighten the Sangat in respect to the Khalsa function, which he did eloquently by praising S. Surjan Singh and his team who had made this function possible.

S. Piara Singh Khabra, the local M.P., was another prominent speaker, who laid particular stress on the achievements of the Sikhs and gave his best wishes on the occasion. Mayor Gurcharan Singh of Ealing, London read a letter sent by the Prime Minister Mr. Tony Blair, who sent his best wishes.

The Sangat was then entertained by a local poet S. Gurdip Singh Sandhu, whose poetry was very much appreciated by the Sangat.

The stage was ably managed by Dr. Gurdip Singh Jagbir, who engrossed the Sangat with his exceptional knowledge of the various subjects discussed on the stage. Dr. Jagbir announced the first seven awards and then the stage was passed to S. Gurdip Singh Sandhu. The reason was being that Dr. Jagbir was one of the recipients of the awards.

It was a sheer coincidence that two awards were given in the name of "Nand Lal" (Nurpuri and Goya) and two awardees were "Kanwal" (S. Phuman Singh and S. Jaswant Singh).

The zenith of the function was the awarding of a gold medal and a plaque to S. Surjan Singh Gill by the Sikhs of U.K., Canada and North America. This medal is bigger than the medals awarded to the Sikhs during the times of Maharaja Ranjit Singh. Artist Gurbax Singh Theathi presented S. Surjan Singh with his painted portrait. S. Harjinder Singh Kanwal, S. Kharak Singh Bhamra and Dr. Kulwant Kaur presented S. Surjan Singh with their literature. The names of the awardees and the awards are given with their photos on the next pages.



*Her Majesty The Queen Elizabeth II with the Canadian Prime Minister
Pierre Elliot Trudeau (1919-2000)
on April 17th 1982, signed the royal proclamation
of Canada's constitution in a ceremony on Parliament Hill
The Queen sent her Best Wishes on the Khalsa Award Ceremony*



"The Pierre Elliot Trudeau Award" was presented to Hon. Colleen Beaumier MP



10 DOWNING STREET
LONDON SW1A 2AA

From the Private Secretary

4 April 2001

Dear Mr Khebra,

Thank you for your letter to the Prime Minister of 28 March enclosing one from Surjan Singh, Chief Executive of the International Khalsa Award Council, requesting that the Prime Minister send a message to the Khalsa Millennium Awards Function on 8 April at the Sikh Missionary Society UK.

As you will appreciate, the Prime Minister receives a very large number of requests for personal messages, and it is impossible for him to reply to them all. However, he has asked me to pass on his good wishes for a successful function.

Yours sincerely,

CLARE SUMNER



HOUSE OF COMMONS
LONDON SW1A 0AA



Piara S Khabra MP

1st May 2001

The Chief Executive
International Khalsa Award Council
34 Keith Road
Hayes
Middx UB3 4JH

Dear S. Surjan Singh Gill,

Khalsa Millennium Awards Function

It gave me great pleasure to attend the Khalsa Millennium Awards function held on 8th April 2001 to celebrate the second centennial anniversary of the coronation of Maharaja Ranjit Singh. I would like to congratulate the International Khalsa Award Council and the Canadian Sikh organisations for this significant initiative.

By remembering great Sikhs and non-Sikhs, the Khalsa Millennium Awards function was a befitting tribute to the People's Maharaja. All those selected for the awards were highly respected figures in the Sikh community who have excelled in their respective fields. They were all most deserving of these awards and, no doubt, will continue to follow in the footsteps of their historical role models.

I would especially like to congratulate Sardar Dya Singh Ji of Australia for his remarkable and novel achievement in spreading the universal message of Sikh teachings to Sikh and non-Sikh audiences worldwide. He was most deservedly nominated as the international ambassador of the Sikh nation.

Finally, may I congratulate you on making this function an outstanding success. The honour, which the Canadian and the UK Sikh communities bestowed upon you by awarding you a gold medal, was a most befitting tribute to your thoughtful and progressive outlook.

May such functions continue to inspire the global Sikh community in future and promote universal harmony and goodwill in the name of Guru Nanak.

Yours Sincerely,

Piara Khabra MP
Ealing Southall

S. Surjan Singh Gill
34 Keith Road
Hayes,
Middx UB 2 4HP



ਪਿਆਰੇ ਗਿੱਲ ਬਾਈ ਜੀ,

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ।

ਪਟਿਆਲੇ ਦੀ ਬੀਬੀ ਰਾਹੀਂ ਪਲੈਕ ਤੇ ਇਨਾਮੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਲਾ ਪਿਕਟੋਰੀਅਲ ਮਿਲਿਆ; ਬੇਹੱਦ ਧੰਨਵਾਦ! ਇਹ ਧੰਨਵਾਦ ਮੈਂ ਹੱਥ ਘੁੱਟ ਕੇ, ਜੱਫੀ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। ਪੈਰ, ਜੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਲਾਹ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਗਰਮੀ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਥੋੜਾ ਹੌਂਸਲੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਆਂ। ਉਮਰ ਨੇ ਵਾਹਵਾ ਵਡਾ ਕੀਤੀ, 82 ਸਾਲ ਘਰ ਕਰ ਗਿਆ ਆਂ। ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ; ਪਰ ਸਾਰਥਿਕ ਰਾਹ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਫੜਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨ ਤੇ ਹਿੱਤ ਲੁਟਾਣ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਵਧ ਕੇ ਗ਼ਦਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੁਟਾਣ ਤੇ ਮਰਵਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਬਾਕੀ ਇੰਦਰਾ ਦੇ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਦੇ ਕਤਲਾਮਾਂ ਨੇ ਕਸਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ। ਐਨੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ, ਲੁੱਟ ਤੇ ਘਲੂਘਾਰੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਇਕ ਨਹੀਂ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਥਾਪੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਪੰਥ ਦਾ, ਗੁਰੂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਸਮਝੋ ਆਖਰੀ ਲਿਖਤ ਕੌਮੀ ਨਸੀਅਤ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਕਲਮ ਵਾਹੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਨੌਜਵਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬੁੱਢੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਘੋੜੀਆਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਿਰੋਲ ਪੰਥਕ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਣਖ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਉੱਟ ਰੇ ਉੱਟ, ਤੇਰੀ ਕੌਣ ਸੀ ਕਲ ਸੀਧੀ। ਸਮਝੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਤੁਹਾਡਾ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਕਰੀਆ!

ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ; ਤਦ ਨਿਰੋਲ ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰੋ, ਮਿਲ ਜੁੜ ਕੇ। ਟਰੱਸਟ ਥਾਪੋ, ਬਾਗਡੋਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੋ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਧ ਚਾਲੂ ਕਰੋ। ਵਰਨਾ ਯੂ.ਪੀ. ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਧਾੜਾਂ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਖੁਰਦੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਆਂ।

ਤੁਹਾਡਾ ਦੁਖੀ ਬਾਈ,

ਜਸਵੰਤ ਕੰਵਲ

1-9-2001

Jaswant Singh Kanwal,

V.P.O. Dhudike, Pin code- 142053

Distt. Moga, Punjab



ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ (ਡਾ.)

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ

21.4.2001

ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰਤ ਗਿੱਲ ਵੀਰ ਜੀਓ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਪੰਜ ਆਬਾਂ ਦੀ ਸਰਜ਼ਮੀਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਵੀ ਜਿਕਣ ਪਿਛਿਓਂ ਕੋਈ ਅਵੱਲੀ ਖਿੱਚ ਪੈ ਰਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਪੇਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਹੜਾ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਪੀੜੇ ਪੀੜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਸਹੁਰੇ ਘਰੋਂ ਤ੍ਰਿਪਤੀ, ਰਜੇਵੇਂ ਅਤੇ ਅਪਣੱਤ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬੁਲ, ਵੀਰਾਂ, ਅੰਮੜੀ ਤੇ ਭਾਬੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਲਵਲਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਰੱਬ ਜਿਹੀਆਂ ਸਖੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਜਿਵੇਂ ਸੁੱਤਿਆਂ/ਜਾਗਦਿਆਂ ਵਿਯੋਗੀ ਨਾਰ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਸਤਕ ਵਿਚ ਵੀ ਹਨ। ਬੈਠੀ ਤਾਂ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿਖੇ ਹਾਂ ਪਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸੁੱਤ-ਉਨੀਂਦਿਆਂ ਭਾਸਦਾ ਇਵੇਂ ਹੈ ਜਿਕਣ ਮੈਂ ਹੇਅਜ਼ ਜਾਂ ਹੰਸਲੋ ਵਿਖੇ ਹੋਵਾਂ। ਅੱਖਾਂ ਮਲ ਮਲ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਪੈਂਦੈ ਕਿ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ। ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹਾਂ।

ਇਹ ਖਤ ਕਿਸੇ 'ਚੀਫ ਐਗਜ਼ੀਕੂਟਿਵ' ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਰਹੀ, ਆਪਣੇ ਵੀਰ ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲੀ ਮਨਮੋਹਕ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿਲੀ ਕਾਬਲੇ-ਤਾਰੀਫ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਾਬਲੇ-ਰਸ਼ਕ ਵੀ ਹੈ। ਹਾਜ਼ਰ ਜੁਆਬੀ, ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਜੁਗਤੀ ਦਾ ਕੀ ਕਹਿਣੈ!! ਤਥਾ ਅਸਤੂ! ਸਾਰੇ ਆਲਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਕਹਿਣ (ਅਤੇ ਮੰਨਣ) ਵਾਲੀ ਇਹ ਨਿਮਾਣੀ ਲੇਖਿਕਾ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬੁਲੰਦ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਂਝ ਤਾਂ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਢੂੰਡਿਆਂ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਲੱਭ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰਤੂੰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਵਿਦੇਸ਼-ਫੇਰੀ ਦੀ ਇਹੀ ਅਮੁੱਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਜਿਹੀ ਉਚੇਚੀ ਹਸਤੀ ਹਸਮੁੱਖ ਦਾਨਿਸ਼ਵਾਰ, ਭਾਣੇ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਕੇ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ ਹੱਸਾਸੀ ਸੱਜਣ ਅਤੇ ਉਚੇਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਧਨੀ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਜੁਟਾਇਆ।

ਆਪ ਜੀ ਤੋਂ ਵਿਛੜਦਿਆਂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਧੂਹ ਪਈ ਸੀ। ਜਾਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹਮ-ਖਿਆਲ ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਿਐ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਾਰ ਐਨੀ ਅਪਣੱਤ ਅਤੇ ਮੋਹ-ਤੇਹ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਦੈ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਨੇਹ ਦੀਆਂ ਅਦਿੱਸ ਤੰਦਾਂ ਦੀ ਜਕੜ ਇਸ ਕਦਰ ਪੀਡੀ ਅਤੇ ਗਹਿਰੀ ਜਾਪੀ ਕਿ "ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਤੇ ਹੰਕਾਰ" ਦੇ ਪੰਜ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਕਣ ਤਾਂ ਇਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੋਹ-ਭਿੱਜੇ ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਜਰਨਾ ਵਾਕਈ ਬੜਾ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ ਕਸ਼ਟਦਾਇਕ!!

ਤੁਸੀਂ ਸੁਖੀ ਰਹੋ। ਘੁੱਗ ਵਸੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਸਦਾ ਠੰਡੜੀ ਵਾ ਆਵੇ। ਜ਼ੋਰਾ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਲਈ ਤੈਅ ਦਿਲੋਂ ਆਭਾਰੀ ਹਾਂ ਜੀ। ਕਦੇ ਯਾਦ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਵਾਜ ਮਾਰ ਲੈਣੀ। ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖਦੀ ਤੇ ਅਸੀਸਾਂ ਘੱਲਦੀ ਹੋਈ...

ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਕੜੀ ਭੈਣ,

ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਨਰਗਿਸ ਆਪਣੀ ਬੇਨੁਰੀ ਪੇ ਰੋਤੀ ਹੈ
ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਚਮਨ ਮੇ ਦੀਦਾਵਰ ਪੈਦਾ

ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਅਲਮਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ/ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ



ਮਹਾਨ ਪਹਿਰੇਦਾਰ

ਮੋਹ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ

ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਰਖੇਜ਼ ਮਿੱਟੀ ਨੇ ਪੀਰਾਂ, ਫਕੀਰਾਂ, ਵਲੀ, ਔਲੀਏ, ਸੰਤਾਂ, ਭਗਤਾਂ ਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਵੇਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੋਈ। ਰਮਾਇਣ ਦੀ ਗਾਥਾ ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਾਗੇ ਰਾਮ ਤੀਰਥ ਨਾਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਚ ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਪੂਜਣ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੇਲੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਰੱਬੀ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੰਗੇ ਬੁਨਿਆਦ, ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਜਾਂ ਫਾਂਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਟੋਨ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਰੱਬੀ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਫਕੀਰ ਸਾਂਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਰਖਵਾ ਕੇ ਮੇਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਫਕੀਰਾਂ ਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਥੱਲੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਲੰਮੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ Long Journeys ਭਾਵ ਉਦਾਸੀਆਂ ਵੇਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੌਮਾਂ ਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਚੰਗੇ ਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਵਿਚਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਚੰਦ ਕੁ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੂਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੇਕ ਨੀਅਤੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਧਾਂਕ ਜਮਾ ਕੇ “ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ” ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਗੂੰਜਾਇਆ ਹੈ। ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਖੁਸ਼ਕ ਰਸਤੇ ਥਾਣੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਸਨ। ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਕੋਬੇ ਬੰਦਰਗਾਹ, ਫਿਜ਼ੀ ਆਈਲੈਂਡ, ਪੁਰਾਣਾ ਤੇਲੀਆ (ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ), ਅਮਰੀਕਾ, ਕਨੇਡਾ, ਸਿੰਘਾਪੁਰ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਅਤੇ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਸੰਭਾਲੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਵੱਢ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਲੇਸ਼ੀਅਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਉਥੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਗੁਰ-ਅਸਥਾਨ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਪਸਾਰੇ ਲਈ ਇਕ ਮਹਾਨ ਉਪਰਾਲਾ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮਲੇਸ਼ੀਅਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲਦੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਕਈ ਅਦਾਰੇ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇਥੇ ਮੈਂ ਜਿਸ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਮਨਮੋਹਣੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ-ਖੈਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ, ਸਮੁੱਚੀ ਸਭਾ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲਹੂ-ਲਹਾਨ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਲਈ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਸਮੋਈ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ-ਸ਼ਹਿਰ, ਨਗਰ-ਨਗਰ, ਗਰਾਂ-ਗਰਾਂ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਵਡਿਆਈ ਲੈਣੀ ਤਾਂ ਪੱਲਿਓਂ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੇ, ਕੌਮੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗੂੰ ਇਕ ਤਪੱਸਿਆ ਹੈ।

ਮਲਾਇਆ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਅਤੇ ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਨਿਵਾਸ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਖਾਲਸਾ ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਅਵਾਰਡ ਸਮੇਂ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਰਦੂ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ:

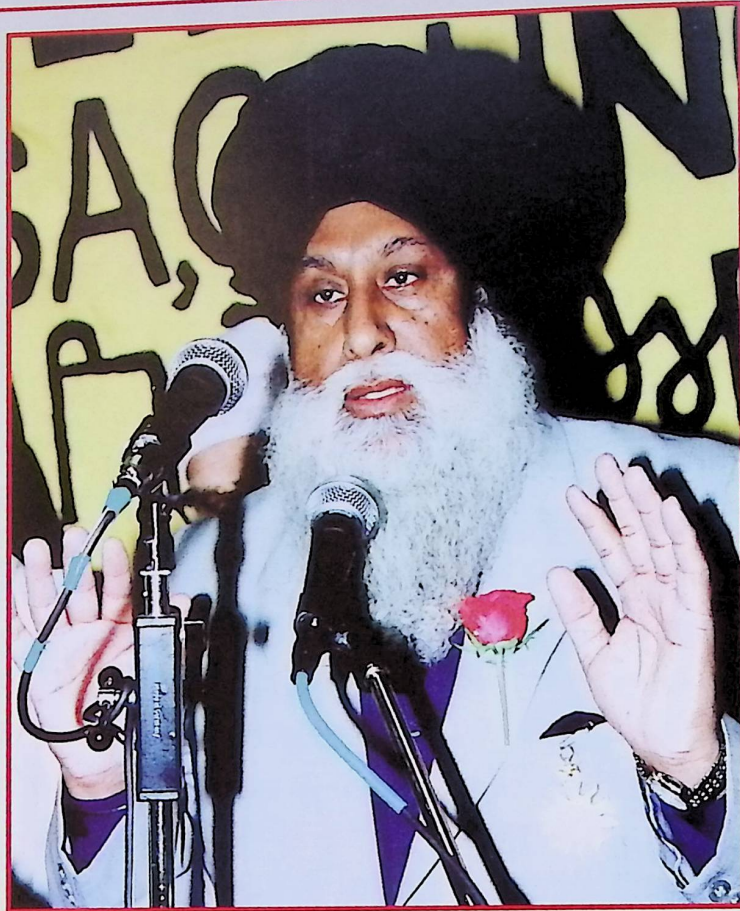
“ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਕਿਆਮਤ ਕੀ ਨਜ਼ਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ”

ਜਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੇ ਕਦੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਵਿਛਾਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਰੀ, ਉੱਪਰ ਗਗਨ ਵਾਲੀ ਚਾਦਰ ਤਾਣ ਲੀਤੀ।

ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਕੀ ਵੇਖਿਆ ਮਿੱਤਰਾ ਓਏ, ਅਸਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਜਾਤ ਪਛਾਣ ਲੀਤੀ।





ਬਸ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਦੀ ਕੰਕਰੀਟ ਦੀ ਕੰਧ ਵਾਂਗਰਾਂ ਪੱਕੀ ਹੋ ਗਈ। ਭੁੱਲੇ ਵਿਸਰੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਕਲਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬੁਰਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣੇ, ਇਹ ਲੰਬੀ ਸੋਚ ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹੀ ਆਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੀ, ਜਿਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਜਵਾਨ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਸੰਨ 1947 ਨੂੰ ਜਨਮੇ ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਪਟਕੇ ਦਾ ਮੱਲ ਬਣ ਕੇ ਖਾਲਸਾਈ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਆਏ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਪਾੜਿਆਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਏ.ਐਸ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਲਈ ਆਪਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਮਾਣਮੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਦੇ ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਭਗਤ, ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਤੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਚਾਰੀਆ ਰਜਨੀਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਨਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਵਿਰਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਰੁਸਤਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਚਾਚਾ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰੈਣ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਖੰਡ ਵਰਗੇ ਬੋਲਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਲੋਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਲਾਡ ਲਡਾਏ, ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸਦਕਾ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੋਰਿਆ। ਕਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦਾ ਤੱਲਖ ਜਾਂ ਤੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੜੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲਿਆ ਹੋਇਐ? ਸਾਡੇ ਯਾਰ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਨੇਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤੇ ਠੇਕਾ ਲਿਆ ਹੈ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੇ ਉੱਜਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੋਚਣ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ। ਖਾਲਸਾ ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕਨੇਡਾ ਨਿਵਾਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਹਮਸਫਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪੈਂਤੀ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਹਨਾਂ ਅਣਗੌਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨਾ ਪੂਛਤਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗ ਕੀਰੇ ਹਮ ਥਾਪੇ ॥

ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਗੋਯਾ, ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਬਾਗੋਂ ਬਾਗ ਹੋਏ ਹੀ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਹ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮੁੜ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਹਰ ਪੌਣਾਂ ਛੱਡਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਬਿਨ ਪੀਤੀਓਂ ਨਸ਼ਾ ਜਿਹਾ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਿਨ ਡਾਰੀ ਦੀ ਤੋਰ ਵਾਂਗ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ You made my day ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਦਿਨ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਰੰਗੀਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜੁਝਾਰੂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਪਾਈ ਪਿਰਤ, ਲੀਹ ਅਤੇ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਰਬਵਾਨ ਬਣਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਰਿਹਾ ਸਾਡਾ ਯਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਲੱਖ ਲੱਖ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਰੋੜ ਕਰੋੜ ਵਧਾਈ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਟੌਪ ਕਲਾਸ ਕੱਪੜੇ, ਪੋਚ ਪੋਚ ਕੇ ਬੰਨੀ ਹਈ ਪੱਗ, ਸੁਆਰ ਕੇ ਸਜਾਇਆ ਹੋਇਆ ਦਾੜਾ ਤੇ ਜਦੋਂ ਬੋਚ ਬੋਚਕੇ ਪੱਬ ਧਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਜੱਟ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਮਾਣ ਹੈ, ਇਸ਼ਕ ਹੈ, ਚਾਉ ਹੈ, “ਮੈਂ ਮਨ ਚਾਉ ਘਨੇਰਾ”।

ਆਪਣੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਦੀ ਜਾਚ ਉਸਨੂੰ ਖੂਬ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।



“ਮਾਣ ਸੁੱਚੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਹੈ ਹੁਸਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ”

ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਜਰਖੇਜ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਘੱਲ ਕਲਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਹੋਈ ਰੰਗੀਨ ਮਿਜ਼ਾਜ਼ੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਸਰਦਾਰਨੀ ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ, ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ ਪਰਮਤੰਤ ਕੌਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੇਟੇ ਕੰਵਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪਿਆਰ, ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਪਰਪੱਕ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਮਾਰਗ ਦੇ ਉੱਜਲ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਲਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁਕਟ ਹੈ, ਦੁਆਬਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਮਾਝਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਾਮਨ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਵਾਂ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਭਾਗ ਲਾਏ। ਦੀਨਾ ਕਾਂਗੜ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਾਨੀ ਨੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕਲਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਕੌਮ ਦਾ ਇਹ ਸਰਮਾਇਆ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿਖਾ ਸਕੇ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਂ ਬੋਲਣਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਗਏ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਰੱਤੀਆਂ ਸੁਆਣੀਆਂ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਖਬਰ ਆਵੇਗੀ ਜਾਂ ਮਹਿਮਾਨ ਆਵੇਗਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਲੋਕ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਈ, “ਆ ਵੇ ਕਾਲਿਆ ਕਾਂਵਾਂ ਤੇਰੀ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਚੁੰਝ ਮਝਾਵਾਂ”। ਮੈਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਂ ਦੀ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਚੁੰਝ ਮਝੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ। ਕਾਂਵਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਬਨੇਰਿਆਂ ਉਤੇ ਆ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣੀਆਂ, ਛੱਤਾਂ 'ਤੇ ਸੁੱਕਣੇ ਪਾਈਆਂ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਛੱਲੀਆਂ ਲੈ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂ

ਕੋਠੇ ਉੱਤੇ ਸੁੱਕਣੇ ਪਾਏ ਆਚਾਰ ਦੀ ਚਾਟੀ ਦਾ ਚੱਪਣ ਚੁੰਝ ਨਾਲ ਚੱਕ ਕੇ ਬਿੱਠਾਂ ਕਰ ਜਾਣੀਆਂ। ਪਰ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਦਰਦਾਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੁੰਝ ਲਿਆ ਕੇ ਭਾਵ ਸੋਨੇ ਦੀ ਨਿੱਭ ਵਾਲੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੇ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀਆਂ। ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਕਦਰੋ-ਕੀਮਤ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਧੀਆ ਕਲਮ ਭਾਵ ਪੈਨ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੈਫਰ ਗੋਲਡ, ਪਾਰਕਰ ਗੋਲਡ, ਕਰਾਸ ਗੋਲਡ ਆਦਿ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਪੂਜਨੀਕ ਪਿਤਾ ਸਮਾਨ ਉਸਤਾਦ ਸਰਦਾਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਸਾਂਝ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਧੀਆ ਕਲਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

The pen is mightier than sword- ਭਾਵ ਕਲਮ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਵਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਲਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖਾਲਸਾਈ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਣਮੱਤੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। International Promoters of Punjabi and Sikh Writers & Poets (ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ)। ਮੈਂ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ, ਹਰ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਰਥਾਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਰਸਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਗਾਹੇ ਬਗਾਹੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਇਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ 'ਨਗਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਤੂਤੀ ਦੀ ਕੌਣ ਸੁਣਦਾ ਹੈ?' ਗੱਲ



ਆਈ ਗਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸ਼ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਦੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਅਤੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਹੀ ਕਦੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ:

ਸੁਣਿਓ ਵੇ ਕਲਮਾਂ ਵਾਲਿਓ, ਸੁਣਿਓ ਵੇ ਅਮਲਾਂ ਵਾਲਿਓ,

ਹੈ ਅੱਖ ਚੁੱਭੀ ਅਮਨ ਦੀ ਆਇਓ ਵੇ ਫੂਕਾਂ ਮਾਰਿਓ।

ਇਸ ਇੱਕਵੀਂ ਸਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜੋ ਖੋਰਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਸ ਲਈ ਓਹੜ ਪੌਹੜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਇਹ ਬੇੜਾ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੇੜਾ ਬੰਧ ਨਾ ਸਕਿਓ ਬੰਧਨ ਕੀ ਬੋਲਾ

ਭਰ ਸਰਵਰ ਜਬ ਉਛਲੇ ਤਬ ਤਰਨ ਦੁਹੇਲਾ। (ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ)

ਢੇਰ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾ ਵਾਂਗ ਬਾਬੂ ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ ਦੇ ਸੀਨੇ 'ਚੋਂ ਇਕ ਦਰਦ ਭਿੱਜੀ ਹੂਕ ਨਿਕਲੀ ਸੀ:

ਮੁੱਠਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਨੁੱਕਰੇ ਰਹੀ ਬੈਠੀ, ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸਿਤਾਰ ਰਬਾਬੀਆਂ ਦੀ

ਪੁੱਛੀ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਤ ਨਾ ਸ਼ਰਫ ਮੇਰੀ, ਵੇ ਮੈਂ ਬੋਲੀ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ।

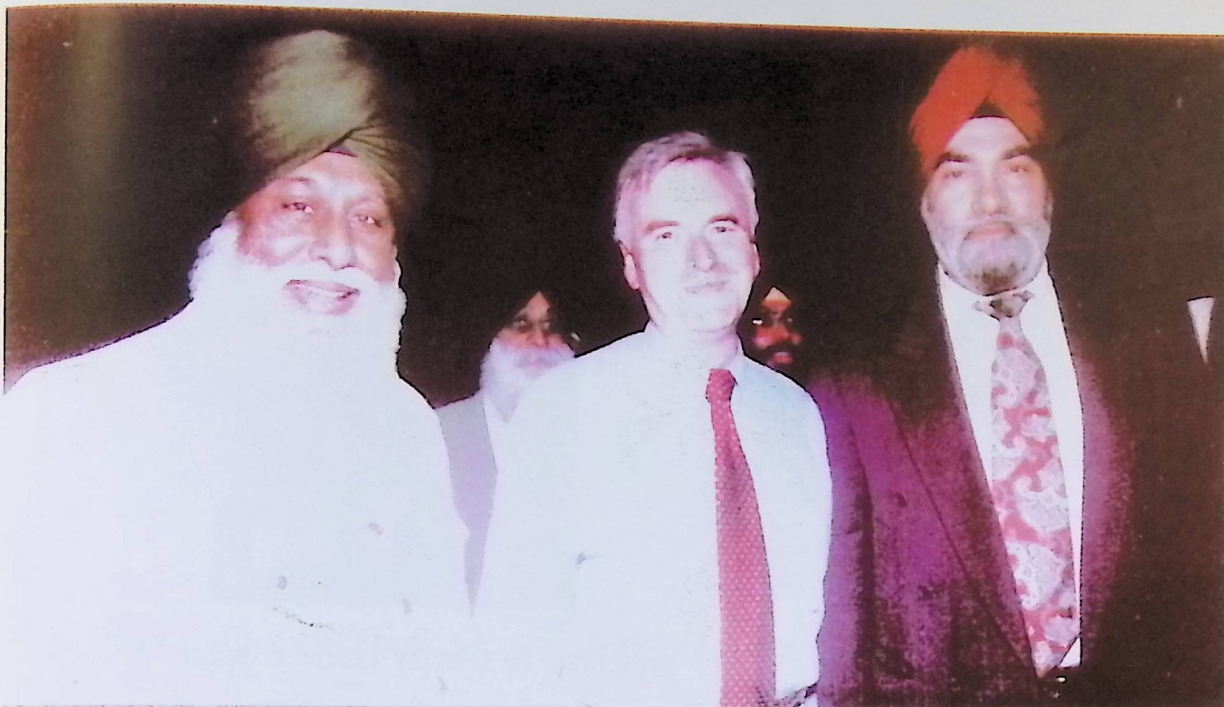
ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਰਸੋ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸੂਰਬੀਰੋ, ਕਾਮਿਓ, ਯੋਧਿਓ, ਸਿਰਲੱਥ ਪ੍ਰਵਾਨਿਓ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਉਲੀਕਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸ਼ਾਹ ਅਸਵਾਰੋ, ਆਓ! ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਉਤਾਰੀਏ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਰਦਾਰ ਗਿੱਲ ਵਰਗੇ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਅਤੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲੀਏ, ਤਾਂ ਕਿ ਮਰ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਲਈ ਕੁਝ ਤਾਂ ਚਾਰਾਜੋਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੁਝ ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਪਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਤੁੱਛ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਗਦ ਗਦ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਰੱਬ ਜਿੱਡਾ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਰੱਬ ਰਾਖਾ!



ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਾਰਸਾ ਵੇ, ਹਰ ਮੈਦਾਨ ਅੰਦਰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਹੋਵੇ,
ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਮਿੱਤਰਾ ਸੱਚ ਮੰਨੀ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇ।

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਸੰਪਾਦਕ)
ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਲੰਡਨ।

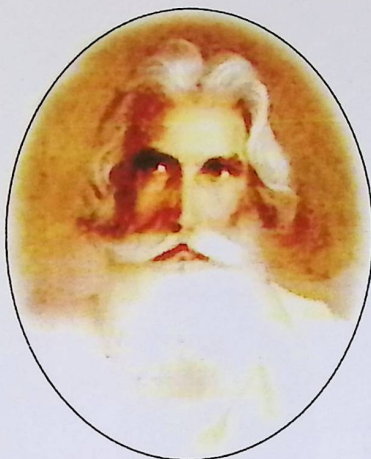


Hon. John Mc Donnell M.P. With S. Surjan Singh and Principal Gurmukh Singh

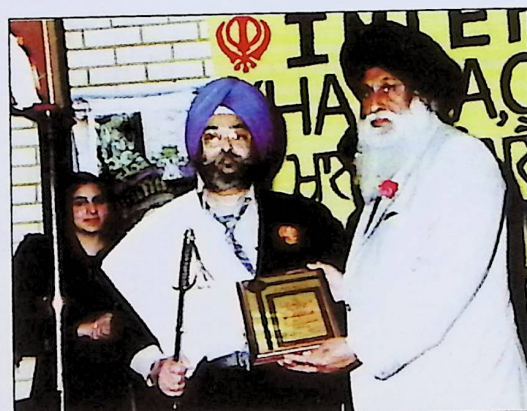


"The Bhai Vir Singh Award was presented to S. Jaswant Singh Kanwal"

Awards



"The Sobha Singh Award" was presented to Artist Gurbux Singh Theathi



"The Bhai Kahn Singh Nabha Award" was presented to Dr. Chanan Singh Chan



"The Bhai Samund Singh Award" was presented to Giani. Darshan Singh Sohal

Awards



"The Shaheed Bishan Singh Award" was presented to S. Phuman Singh Kanwal



"The M.A. Macauliffe Award" was presented to S. Daya Singh (Australia)

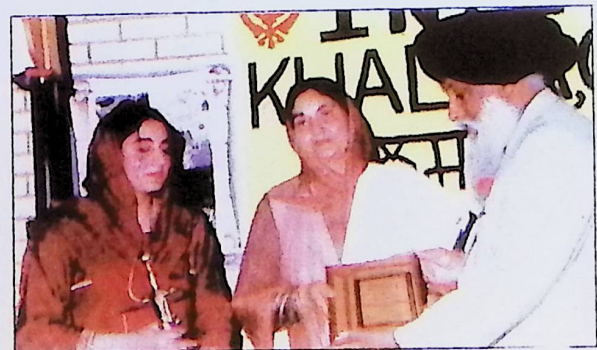


"The S. Kapur Singh ICS Award" was presented to Principal Gurmukh Singh

Awards



"The Nand Lal Goya Award" was presented to Dr. Gurdip Singh Jabir

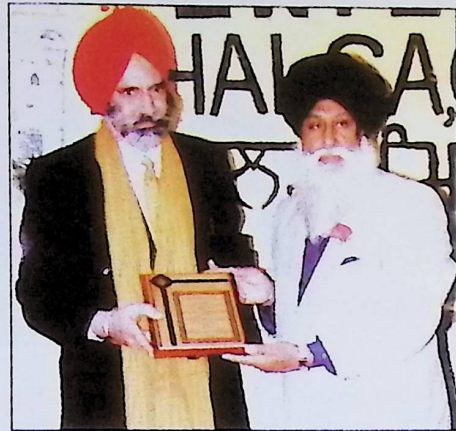
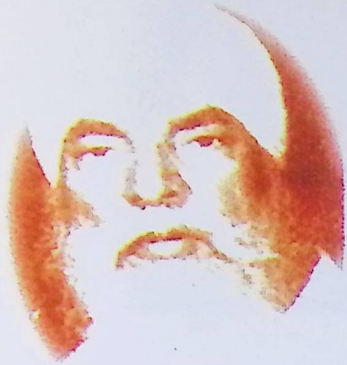


"The Allama Iqbal Award" was presented to Dr. Kulwant Kaur (Patiala)



"The Ambedkar Award" was presented to Barrister Harjit

Awards



"The Darshan Singh Pheruman Award" was presented to Deputy Leader Gurcharan Singh



"The Sant Jarnail Singh Bhinderanwale Award" was presented to Kesar Singh Mand



"The Nand Lal Nurpuri Award" was presented to Bahadur Singh Sathi



*"The "Awardees" with S. Surjan Singh Gill.
the organiser of the Khalsa Millennium Award Council*



*S. Surjan Singh Gill Receiving
the Gold Medal from
Ambassador Daya Singh
Awarded to him by the Sikhs of
U.K., Canada & America*



S. Surjan Singh Gill being presented with his portrait made by artist S. Gurbux Singh Theathi



Ms. Kailash Puri receiving an award from S. Surjan Singh Gill



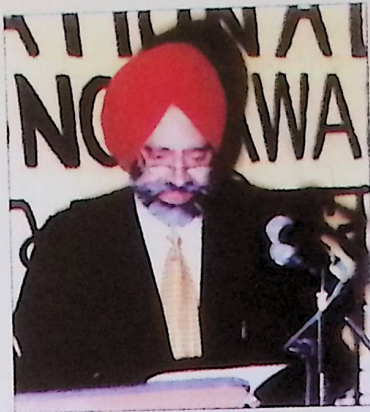
S. Kesar Singh Mand receiving an award from S. Surjan Singh Gill



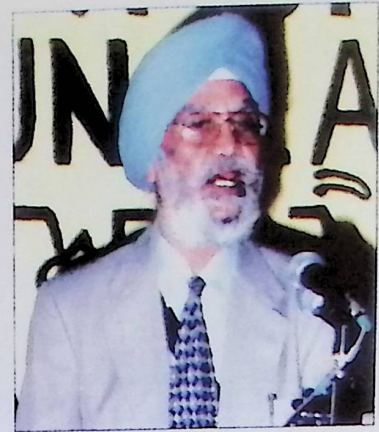
Ms. Amer Grewal (Sunrise Radio) receiving an award from S. Surjan Singh Gill

S. Harjinder Singh Kanwal presenting his literature to S. Surjan Singh Gill





*Deputy Leader Gurcharan Singh
addressing the Sangat*



*S. Kirpal Singh Rai
General. Secretary Sikh Missionary Society
Making a speech*



*Very Hard Working Ladies
Bibi Nimrat Kaur from Holland and Bibi Bhupinder Kaur*



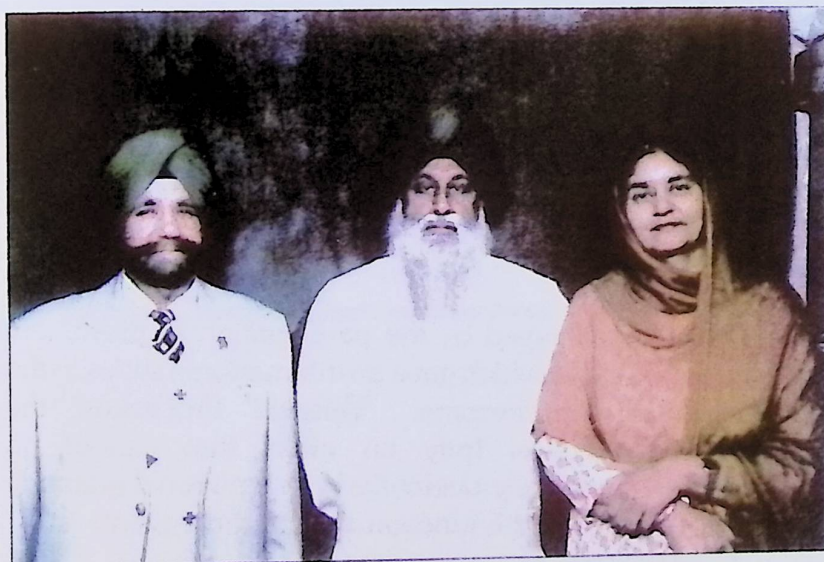
*S. Surjan Singh Gill, flanked by Dr. Kulwant Kaur and Dr. C.S. Chann
making his farewell speech*



S. Piara Singh Khabra addressing the congregation



Members of the Sangat



*Dr. Kulwant Kaur
&
S.K. Singh Mand
with
Surjan Singh Gill*



*Dr. Gurdip Singh Jagbir
Stage Secretary*



*S. Gurdip Singh Sandhu
as the Assistant Stage Secretary*

International Khalsa Award Council

34 Keith Road, Hayes, Middx. UB2 4HP



Acknowledgement

With the grace of the Almighty, the International Khalsa Millennium Award ceremony concluded in the true tradition and spirit of the Khalsa. The incentive and power behind this celebration was the spiritual blessing of Sant Baba Nand Singh Ji of Kaleran (Jagraon), Rajnesh Osho and the Guidance of Sirdar Kapur Singh I.C.S. From the Bottom of my heart I pay my humble respect to them.

The Queen of Great Britain Her Majesty Queen Elizabeth II, who is an internationally adored luminary and the Prime Minister of United Kingdom Mr. Tony Blair and Mr. John McDonnell MP sent their best wishes through the local MP Sr. Piara Singh Khabra, Deputy Leader Gurcharan Singh's sterling efforts are another that are worth mentioning.

This Mammoth task was achieved by the participation of prominent personalities from far and wide which gave an international status to the celebrations. Even after the tiresome 'Vaisakhi' Procession, the gathering of the Sangat was truly an effort that cannot go unappreciated. We are completely overcome with emotional gratitude to all the participants who made this function a memorable event.

In conclusion, I feel it my humble duty to sincerely thank Dr. Kulwant Kaur from Patiala, Ambassador Daya Singh from Australia, S. Kesar Singh Mand, Dr. Chanan Singh Chan and last but not least S. Harjinder Singh Kenwal, whose most original and innovative contribution in preparing this souvenir deserves our heartiest gratitude.

Sincerely thankful,
Surjan Singh



ੴ
ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ- ਪਾਵਨ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਵਧਾਈ



Vaisakhi Greetings



ਖਾਲਸਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਫੌਜ
ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਕੀ ਮੌਜ

The definition of the Khalsa

He who repeateth night and day the Name of Waheguru,
Who hath full love and confidence in Akal Purakh,
Who bestoweth not a thought on any but one God,
Whose enduring light is inextinguishable,
Who putteth not faith in fasting,
And worshipping cemeteries and monasteries,
Who only recogniseth the one God and maketh no fetish
Of pilgrimages, alms, charities and ansterities.
He is recognised as a pure member of the **KHALSA**,
In whose heart the light of the Perfect one shineth.



ਵਹ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਮਰਦ ਅਗੰਮਤਾ ਵਰਿਆਮ ਇਕੋਲਾ।
ਵਹ ਵਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥



ਸੁਲਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇ ਪੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ
ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ - ਪਾਵਨ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਵਧਾਈ
ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਉਤਮ ਪੁਰਖਾਂ, ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮੈਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਲਸਾ
ਮਹਾਜ ਦੀ ਸ਼ਿਰਨਨਾ, ਸ਼ਾਹਿਬ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ 3੧
ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸ਼ਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖੰਡੇ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਫੌਜ ਖਾਲਸਾ
‘ਪਰਮ’ ਦੀ ਨੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਦੋਖੀਆਂ ਦੀ ਖੇ ਲਈ ਹਰਦਮ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹੇਗਾ।
ਬਾਨਾਂ ਵਾਲੇ, ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪਣੇ ‘ਖਾਲਸੇ’ ਦੀ ਆਪ ਰਾਹਨੁਮਾਈ ਕਰਨਗੇ
ਅਤੇ ਖਾਲਸਾਈ ਪਰਚਮ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਝੁਲੇਗਾ ‘ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ,
‘ਵਿਸ਼ਵ’ ਵਿੱਚ ਕਮਯਾਬ ਹੋਵੇਗਾ।

-ਦਾਸ
ਸੁਰਿਜਨ ਸਿੰਘ

Blessed Vaisakhi

Let the Saffron Flag Hoist Forever & Ever!

*(Greetings at the auspicious moment of the National Birthday of
the Khalsa-- a community of pure,
divinely inspired super human beings.*

Three hundred and fifteen years ago, at Anandpur Sahib,
the Truth Master Sri Guru Gobind Singh Ji, created out of the
Double Edged Sword, this Order of Universal Citizens,
the Army of God, to serve righteousness and protect mankind
from all inhuman onslaughts.

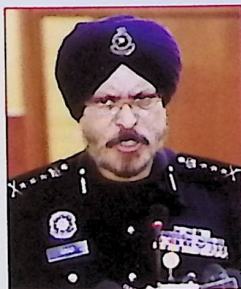
May the Lord of the White Falcon, and the Rider of the
Blue Stallion guide his "Khalsa"
through the vicissitudes of history on this planet.



Humbly,
Surjan Singh
(441) +0794 752 4629

From.....

Indian Origin (Desh Panjab) Malaysian Sikh Heroes



S. Amar Singh

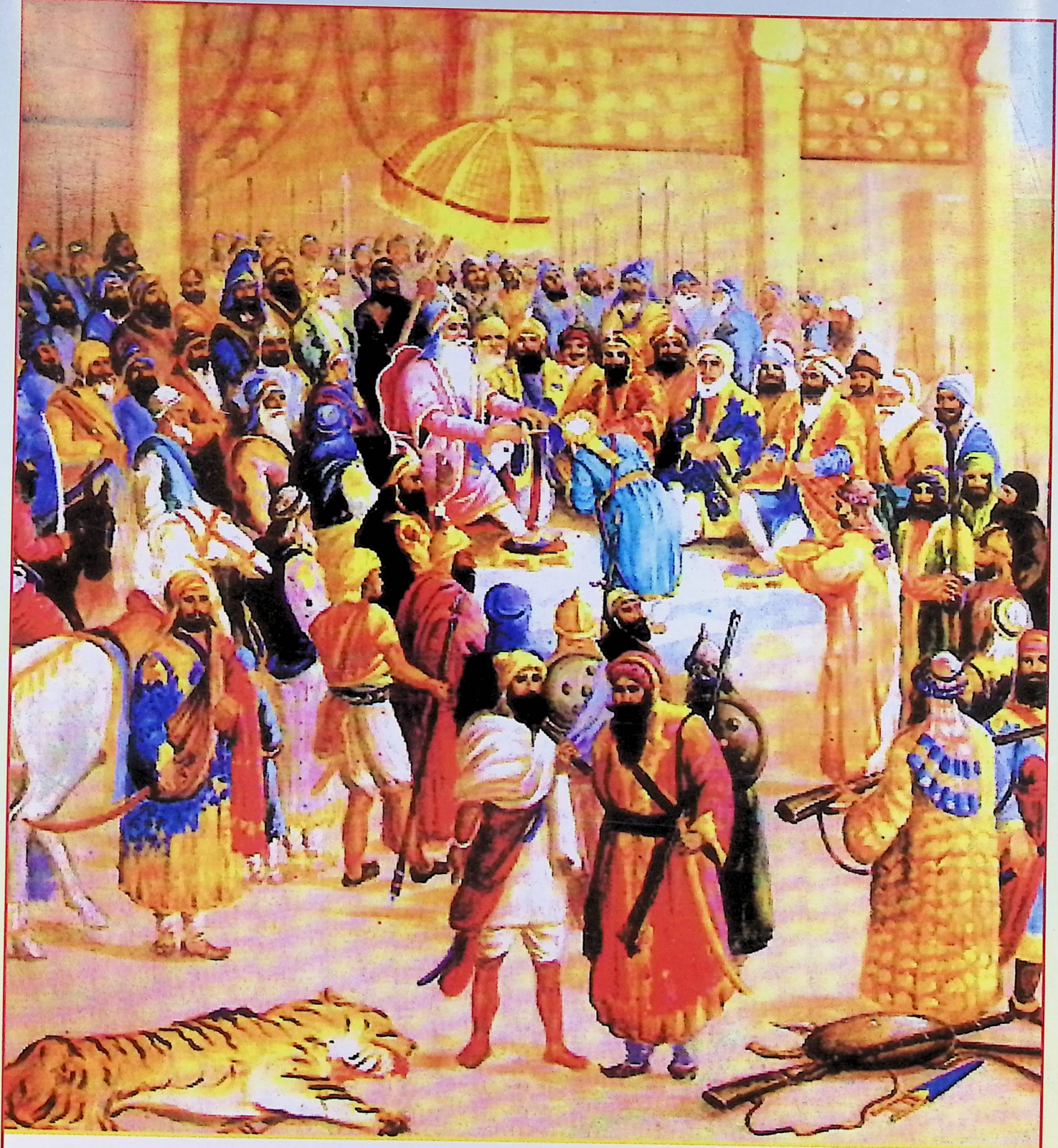
Police Commissioner of Malaysia
An Indian-origin man Amar Singh,
has become the police commissioner of
Malaysia's capital Kuala Lumpur,
the first Sikh to get selected to
the top police post in the Muslim-majority country.



S. Surjan Singh
CEO of International
Panjabi Awards Council



S. Ravinder (Ravi) Singh
Chief Executive of Khalsa Aid
Khalsa Aid is a UK-based humanitarian
relief charity providing support around the world to
victims of natural and man-made disasters such as
floods, earthquakes, famine and war.



International Khalsa Award Council
6532 Songh Bird Crescent,
Mississauga, Ontario Canada L5W 1G1
Email : kaumdeheere@gmail.com, Phone: +44-794-752-4629